

Druk NR 52

PROJEKT

**UCHWAŁA NR //24
Rady Powiatu Tatrzańskiego
z dnia**

w sprawie: **rozpatrzenia skargi**

Na podstawie art. 229 pkt 4, art. 223 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 775) i art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 107) **RADA POWIATU TATRZAŃSKIEGO** uchwala, co następuje:

§ 1

Postanawia się uznać za częściowo zasadną skargę D. Ż. z dnia 17 lipca 2024 r. (data wpływu: 13 sierpnia 2024 r.), w zakresie, w jakim po otrzymaniu wniosku nie poinformowano wychowanka oraz skarżącej o procedurze ustanowienia rodziny zaprzyjaźnionej.

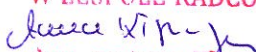
§ 2

Zobowiązuje się Przewodniczącą Rady Powiatu Tatrzańskiego do zawiadomienia skarżącego o rozpatrzeniu skargi.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

GLÓWNY SPECJALISTA
W ZESPOLE RADCÓW PRAWNYCH

dr n. pr. Anna Kosowska-Gandera

STAROSTWO POWIATOWE
w ZAKOPANEM
BIURO RADY

wpłynęło dnia 31.08.2024
wzpis

UZASADNIENIE

Przy piśmie przewodnim Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego z dnia 8 sierpnia 2024 r. znak: OK.I.1411.72.2024 (data wpływu: 13 sierpnia 2024 r.) przesłano pismo D. Ż. Z dnia 17 lipca 2024 r., w którego nagłówku wskazano, że stanowi ono „Skargę na dyrektora Placówki Opiekuńczo Wychowawczej „TATROGRÓD” w Zakopanem”. W skardze tej zarzucono dyrektorowi ww. placówki „kierowanie się w swojej pracy osobistymi uprzedzeniami, lękami, nadużywanie władzy i przekraczanie swoich kompetencji, a tym samym działanie na szkodę jednego z małoletnich wychowanków (...)”. Jak wynika z dalszej części pisma, Skarżąca złożyła do Placówki Opiekuńczo Wychowawczej „Tatrogród” w Zakopanem wnioski o ustanowienie jej rodziną zaprzyjaźnioną dla jednego z wychowanków. Pomimo jednak, zdaniem Skarżącej, spełniania wymogów dla ustanowienia jej rodziną zaprzyjaźnioną, nie przyznano jej takiego statusu.

W toku rozpoznawania ww. skargi dokonano szeregu ustaleń m.in. w oparciu o wyniki kontroli przeprowadzonej w Placówce przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zakopanem oraz Komisji Rewizyjnej, rozmowy przeprowadzone z członkami Komisji Skarg wniosków i Petycji zarówno z Dyrektorem ww. Placówki, jak też Skarżącą. Ustalono również, że na terenie Placówki obowiązuje Zarządzenie nr 22/2021 z dnia 13 października 2024 r. Dyrektora Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Typu Socjalizacyjnego „Tatrogród” w Zakopanem w sprawie: wprowadzenia procedury kwalifikacji na rodzinę zaprzyjaźnioną dla wychowanka Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Typu Socjalizacyjnego „Tatrogród” w Zakopanem.

Dokument ten zawiera opis procedury kwalifikacji na rodzinę zaprzyjaźnioną dla wychowanka placówki. Jednocześnie, pomimo funkcjonowania definicji legalnej rodziny zaprzyjaźnionej, brak jest przepisów prawa powszechnie obowiązującego regulujących procedury kwalifikacji na rodzinę zaprzyjaźnioną. Placówki, które dopuszczają tą formę współpracy z osobami z zewnątrz, samodzielnie opracowują procedury kwalifikacji w tym zakresie.

Zgodnie z § 2 pkt 8 uchylonego już Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 października 2007 r. w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych (Dz. U. z 2007 r. Nr 201, poz. 1455), przez rodziny zaprzyjaźnione należało rozumieć rodziny obce, których członkowie wspierają działania wychowawcze placówki opiekuńczo-wychowawczej w zakresie życia rodzinnego, posiadające pozytywną opinię ośrodka adopcyjnego.

Mimo, że sama instytucja rodziny zaprzyjaźnionej nie została dostatecznie uregulowana przez ustawodawcę, w literaturze przedmiotu zwraca się uwagę na doniosłą rolę, jaką ta forma pełni w procesie wychowawczym prowadzonym w systemie opieki instytucjonalnej. W szczególności zwraca się uwagę na to, że pozwala ona wypełnić próżnię „w relacji wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych (tych, którzy nie mają szans na inną formę opieki, np. ze względu na nieuregulowaną sytuację prawną, specyficzne zaburzenia, problemy, wiek) z rodziną naturalną. (...) Rodzina zaprzyjaźniona nie ma wobec dziecka żadnych zobowiązań prawnych, ponosi jedynie odpowiedzialność opiekuńczą i moralną za nawiązanie więzi emocjonalnej. Daje dziecku wsparcie psychiczne, gdyż opieka rodziny zaprzyjaźnionej polega na zaspokojeniu potrzeb intelektualnych, emocjonalnych i społecznych. (...) Członkowie rodzin zaprzyjaźnionych pochodzą z różnorodnych środowisk, mają rozmaite wykształcenie i doświadczenie życiowe, dlatego tkwi w nich dobry potencjał do wykorzystania w systemie pomocy społecznej (...) – Katarzyna Marszałek, „Rodzina zaprzyjaźniona w polskim systemie pomocy dziecku i rodzinie” [w:] red. Iwona Janicka, „Rodzice i dzieci w różnych systemach rodzinnych”, Impuls, Kraków 2010, s. 217 – 226.

Nawiązanie, przez pozbawione więzi uczuciowej dziecko, relacji z rodziną zaprzyjaźnioną stanowi jedną z możliwych dróg wsparcia tychże dzieci – Dominika Sznajder, „Rodzina

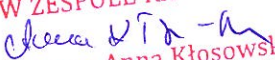
zaprzyjaźniona jedną z form wsparcia dziecka osieroconego”, Horyzonty Wychowania, 2015, tom 14, Nr 29, s. 76.

W toku wyjaśniania zagadnień objętych rozpatrywaną skargą ustalono, że brak jest jednoznacznych przesłanek do stwierdzenia czy wychowanek, zgodnie z wymogami ww. Zarządzenia, wnioskował o ustanowienie rodziny zaprzyjaźnionej. Procedura obowiązująca w placówce pozostawia inicjatywę w tym zakresie wychowankowi, jednakże nie precyzuje formy złożenia bądź utrwalenia wniosku zainteresowanego wychowanka. Nie jest również wiadome, czy wszyscy wychowankowie mają wiedzę o możliwości złożenia przez nich wniosku o ustanowienie rodziny zaprzyjaźnionej.

Jednakże z procedurą tą nie zapoznali się wszyscy pracownicy pedagogiczni placówki, co wynika z protokołu z przeprowadzonej kontroli. Zgodnie z oświadczeniem Skarżącej procedura ta nie była znana również jej. Wedle wyjaśnień Skarżącej, o istnieniu ww. procedury dowiedziała się dopiero podczas posiedzeniu Komisji Skarg Wniosków i Petycji, w którym brała udział.

Brak jest informacji o tym, że wychowanek zgłosił chęć posiadania rodziny zaprzyjaźnionej co powoduje, że nie jest możliwe rozpatrzenie przedmiotowej skargi jako zasadnej.

Rozważenia jednakże wymaga, czy nawet w sytuacji braku inicjatywy po stronie wychowanka (mogącej wynikać z różnych przyczyn), wobec zgłoszenia się rodziny zaprzyjaźnionej, nie należałoby rozeznaczyć rzeczywistych potrzeb dziecka w tym zakresie, a w przypadku zgłoszenia przez wychowanka zainteresowania posiadania rodziny zaprzyjaźnionej, podjąć odpowiednie działania mające na celu ustanowienie rodziny zaprzyjaźnionej dla wychowanka. Skarżącą, z kolei, wobec złożonego przez nią wniosku należało poinformować o procedurze ustanowienia rodziny zaprzyjaźnionej.

GLÓWNY SPECJALISTA
W ZESPOLE RADCÓW PRAWNYCH

dr n. pr. Anna Kłosowska-Gandera